

Oikaisuvaatimus

Liikunta- ja ympäristölautakunnan päätös 3.2.2016 § 3
pöytäkirja asetettu yleisesti nähtäville 10.2.2016

Vaatus: Liikunta- ja ympäristölautakunnan päätös 3.2.2016 § 3 on kumottava

Perusteluja, jotka kuin erikseenkin ovat relevantteja lautakunnan päätöksen kumoamiseksi:

1. Liikunta- ja kulttuurilautakunta on ylittänyt toimivaltansa.

Teknisen toimen tehtävänä on mm. vastata toimitiloihin (*toimitilojen hallinnointi ja tilakysymysten asiantuntijapalvelut*) liittyvien palveluiden tarjoamisesta kaupungin tulosalueille (teknisen toimen js 1.4.2015 lukien, 1 §)

Sivistystoimen johtosäännössä oli vielä 2010-luvun alussa seuraava määräys:

"Sen lisäksi, mitä hallintosäännössä on päätetty, lautakunta oman vastualueensa osalta 1. vastaa toimintojen kehittämisestä, niiden taloudellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti."
Johtosäännössä 1.8.2015 tätä määräystä ei enää ole.

Kaupunki on siis muiden kaupunkien tavoin siirtynyt toimitilahallinnossa keskitettyyn järjestelmään.

2. Kaupunginvaltuusto ja konsernihallinto ovat toimineet itse hyväksymiensä päätösten vastaisesti (johtosäännöt) muuttamatta kuitenkaan päätöksiä (johtosäännöt)

Konsernihallinnon johtosäännöstä (1 §) mukaan "Konsernihallinnon tehtävänä on johtaa ja huolehtia kaupungin hallintotehtävistä kaupungin strategiasta johdettujen päämäärien ja tavoitteiden mukaisesti.

Keskeinen valtuuston asettama strateginen linjaus on visio 2014-2020, TA-kirja s. 4: "**Heinola on vetovoimainen ja yritysystävällinen hyvien palveluiden persoonallinen seutukaupunki**", Tämä valtuuston hyväksymä strategian ydinasia sitoo myös valtuustoa itseään sen päättäessä toimintojen pienistä yksityiskohdista.

Kuntalaisia palvelemattoman toimistotilan piilottaminen kuntalaisia palvelemaan ja vetovoimaisuutta lisäävää näyttelytilaan, ei ole valtuuston strategisen linjauksen mukaista.

Konsernihallinnon tehtävänä ei ole päättää siitä, missä kukin työntekijä pitää majaansa.

Kaupunginhallituksen toimivaltaan ei kuulu operatiivisten tilakysymysten ratkaiseminen ensimmäisenä viranomaisena.

Päätöksentekojärjestelmässä on ns ratkaisupakko: jos valtuusto on delegoinut tehtävän alemmalle toimielimelle tai viranomaiselle, on tämän tehtävä päätös, ennen kuin asiaa voidaan ottaa ylemmän toimielimen käsiteltäväksi. Tämä koskee myös kaupunginvaltuustoa, joka ei voi toimia itse hyväksymänsä johtosäännön vastaisesti muuttamatta ensin johtosääntöä.

2. Tekninen toimi ei ole suorittanut sille kuuluvaa tehtävää.

Kaupungintalolla on runsaasti vaajakäyttöistä toimitilaa mm ylisuurten toimistohuoneiden johdosta. Teknisen toimen tulee osoittaa toimitilaa näistä huoneista.

Tällöin kaikki kaupungin työntekijät tulisivat asiallisen kulunvalvonnan piiriin eikä minkäänlainen ”etätyönteko” olisi mahdollista ilman, että siitä on yleisesti hyväksytyt säännöt.

Hallinnon toimitilatarpeen tulee joustaa kuntalaisten palvelutehtävän edessä. Hallinnon edut (piilossa olevat toimistotilat, kulunvalvonnan puute) eivät ole ensisijaisia kaupungin tehtäviä.

Teknisen palvelukeskuksen talo-osaston tehtävänä on hankkia toimitilat tulosalueiden käyttöön talousarvion mukaisesti (johtosääntö).

3. Tulosalueiden vuokrasopimukset ja sisäisesti perittävät vuokrat on määritettävä käyviksi ennen kuin tiloja luovutetaan yksiköiden käyttöön

Kuntaliitoksesta lähtien teknisessä toimessa pyrittiin aina 2000-alkuun asti laatimaan ns sisäiset vuokrasopimukset tulosalueiden kanssa.

Vuokrasopimuksissa oli perusteet puhtaanapito-, kunnossapito ja käyttökulujen määrittämiseksi sekä pääomavuokraksi, joka sisältää maapohjan arvon ja/tai sijainnin merkityksen kuten esimerkiksi yksityisille vuokratuissa tiloissa (Heilin vuokrasopimus).

Kaupungin virkamies- ja poliittinen johto eivät ole nähneet sisäisessä vuokrauksessa minkäänlaista ohjausvaikutusta toimitilojen käytössä, pelkästään byrokratiaa.

Uudet johtosäännöt näyttäisivät edellyttävä sisäisten vuokrasopimusten käyttöönoton. Tällöin talo-osasto toimisi johtosääntömääräyksen mukaisesti kaikkien toimitilojen ”omistajana” ja määrittäisi käyvän vuokratason toimitilojen sisäiseksi vuokraksi. Vain tällä tavoin voitaisiin toimintojen todellisia kustannuksia arvioida muihin toimijoihin verrattuna ja torjua ”pöhötautia” kaupungin sisäisissä toiminnoissa.

Edellä olevaa taustaa vasten, ei kaupungin omistaman keskeisen ja arvokkaan rakennuksen sisäinen vuokra voi olla halvempi kuin ydinkeskusta liiketilojen vuokrat.

Kulttuuritoimiston sisäisen vuokra on merkittävästi suurempi Lambertissa kuin vuokra nykyisissä tiloissa. Mikäkään järkipäätös ei estä sitä, että kulttuuritoimiston työntekijät pienen tiivistämisen jälkeen istuisivat kaupungintalolla. Kaupungin omistamat tilat eivät ole ilmaisia.

4. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja on jäävinä osallistunut liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätöksen valmisteluun

Sanomalehti Itä-Hämeen uutisen 3.2.2016 mukaan Raili Hilden on tiedustellut kuntaliitosta, onko valtuuston päätöstä noudatettava.

Kysymyksessä oli talousarvioesitykseen kaupunginhallituksen lisäämästä lauseesta: **Kh Kulttuuritoimisto siirretään nykyisiin Lambertin tiloihin**

Saatuaan kuntaliitosta vastauksen kysymykseensä, on tätä vastausta saamiensa tietojen mukaan käytetty liikunta- ja kulttuurilautakunnan kokouksessa ”uhkailuna”, jotta lautakunnan jäsenet eivät tekisi ”virkavirhettä”.

Hallintolain ja oikeuskäytännön mukaan esteellinen henkilö on esteellinen asian kaikissa vaiheissa, siis myös valmisteluvaiheessa.

Raili Hildenin ei olisi pitänyt virkavastuullisena kaupunginhallituksen puheenjohtajana sotkeutua millään tavoin tyttärensä toimitila-asiaan (vrt Tullin tapaus)

Mikäli kaupungilla ei ole palveluksessaan sellaista virkamiestä, että tämä olisi osannut ilmoittaa kh:n puheenjohtajalle, että ”valtuuston päätöksiä on noudatettava”, eikä kh:n puheenjohtaja itse tiennyt tällaista asiaa, niin kuntalaisten tulee olla todella huolissaan kaupungin johtamisesta.

Kuntaliiton lausuntojen objektiivisuudesta voi todeta saman kun jos asiaa olisi kysynyt lakiasioita osaavalta kaupungin virkamieheltä.

Suomen Kuvalehdessä 5. 11.2015 Kittilän tapauksen yhteydessä: Varatoimitusjohtaja Timo Kietäväinen ja lakiasiain johtaja Arto Sulonen allekirjoittivat kuntaliiton näkemykset yhdessä lausuen:

”Yksittäisiä oikeusprosesseja ja laintulkintaongelmia Kuntaliitto ei voi jäsentensä osalta kommentoida, koska liitolla on jäsenyhteisöihinsä niissä joko konkreettinen tai vähintään potentiaalinen asiakassuhde”.

Kuntaliiton lausunnot ovat maksajalle annettuja lausuntoja ja niiden luotettavuus on vähintään kyseenalainen, varsinkin kun kysymystä, johon on vastattu, ei ole annettu julkisuuteen.

5. Valtuusto ei päättänyt piiloon sijoitettavan eikä piilokonttorin perustamisen edellyttämistä määrärahoista.

Se, mitä valtuusto ei päättänyt nyt esillä olevassa asiassa, on oleellista

Kuntalain mukaan sellaiseen hankkeeseen ei saa ryhtyä, johon valtuusto ei ole osoittanut määrärahoja.

Valtuusto ei voi päättää, että käyttötarkoituksen muutosta ei tarvita. Tämän seikan arvioiminen kuuluu rakennusvalvontaviranomaiselle.

Työturvallisuuslaki edellyttäneen henkilöstötilojen rakentamista pysyväksi aiotulle kulttuuritoimistolle. Tämä puolestaan ei ole mahdollista ilman tuntuvia kustannuksia ja valtuuston päättämää määrärahaa.

Määrärahaa muutolle ja sen aiheuttamiin kustannuksiin ei ole osoitettu

6. Valtuuston asettama tavoite kulttuuritoimelle

Kulttuuripalveluiden ja museon keskeisin ja ainoa mitattavissa oleva sitova tavoite on (TA s. 56)

*” WPK – talon taloudellinen ja toiminnallinen **kokonaisuus selvitetään vuoden 2017 talousarviopäätöksiä varten.***

Tavoitetila: vuoden 2017 talousarviota koskevien päätösten pohjalla on selkeä kuvaus WPK- talon toiminnasta, nykytilasta sekä tulevaisuuden vaihtoehdoista.

*Mittari: **Selvitys valmiina huhtikuussa 2016”.***

Valtuuston asettaman sitovan tavoite on myös teknisen toimen tavoite, sillä johtosäännön mukaan tehtävä kuuluu tekniselle toimelle.

On suorastaan absurdia, että samaan aikaan kun Heinolan Ohjelmapalvelu Oy lopetettiin ja Veli-Matti Mykrä palkattiin kaupungin palvelukseen tapahtumatuottajaksi, niin WPK talon käyttöä rajoitettiin; valtuustossa lausuttiin, että eläkeläistanhuajien yms. harrastepiirien ei ole soveliaista tanhuta kristallikruunujen alla.

Nyt Hepo-oja perustelee toimiston siirtoa WPK-talolle valvonnan tehostamiseksi ja WPK talon käytön lisäämiseksi.

Onkohan taloa hoidettu alusta asti väärin perustein ja väärän organisaation toimesta. Onneksi uusi johtosääntö tuo tähän muutoksen.

Tarkastuslautakunnan tulee puuttua asiaa, jotta virhettä ei pääsisi tapahtumaan.

Muuttohanke on ristiriidassa valtuuston sitovan tavoitteen kanssa.

7. Toimielimen päätökset tehdään esittelystä

Hyvä hallinto (hallintolaki) ja oikeuskäytäntö linjaavat, että päätösehdotuksen esittämiseen vasta kokouksessa on oltava perusteltu syy ja sen pitäisi olla poikkeuksellista.

Kuntaliitto toteaa, että esittelijän päätösehdotuksen puuttuminen on yleensä muotovirhe. Jos päätösehdotus on tehty, mutta se ei ole riittävän täsmällinen, esittelyn laillisuus on arvioitava kussakin tapauksessa erikseen.

Joissakin tilanteissa saattaa olla tarpeen poiketa tavanomaisesta esittelyjärjestyksestä. Tämän varalta hallintosäännössä voidaan antaa toimielimelle oikeus käsitellä asia viranhaltijan esittelyn sijasta puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Heinolan kaupungin hallintosääntö lausuu esittelystä seuraavaa (22 §): *"Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä."*

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä."

Kaupunginhallitus päätti talousarviosta 29.10.2015 § 290 seuraavasti:

...

"Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Raili Hildén ilmoitti esteellisyydestään hallintolain 28 §:n 1 mom. 1) kohdan mukaisesti määrärahan 450 "Kulttuuripalvelu ja museot" käsittelyyn ja poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi.

Puheenjohtajana tämän ajan toimi kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Niina Varjo.

*Vs. kaupunginjohtaja Sinikka Malin esitti lisättäväksi sivulla 55 Kulttuuripalvelut ja museot - tehtävän ensimmäisen sitovan tavoitteen tavoitetilaan: **Täyttölupamenettelyä tiukennetaan entisestään ja työajan mitoitus toteutetaan."***

Mitään muuta, kuin mitä edellä on lausuttu, ei kokouksessa päätetty kulttuuritoimen osalta.

Päätökset tehtiin viranhaltijan "esittelystä".

I varapuheenjohtaja Niina Varjon selostuksesta, joka oikeuttaisi edes jollakin tavalla lisämerkinnän tekemisen talousarviokirjaan, ei ole mitään mainintaa.

Kulttuuritoimen tilakysymystä ei käsitelty kaupunginhallituksessa siten, että päätös täyttäisi hallintolain, kuntalain ja hallintosäännön määräykset esittelystä ja päätöksenteosta.

Tässä kohdin on tehty selvä muotovirhe "huutoäänestämisellä".

Lisäksi on huomioitava, että asia olisi kuulunut teknisen toimen valmisteltavaksi.

8. Kulttuurilautakunnan päätös 3.2.2016 § 3: Liikunta- ja kulttuurilautakunnan vuoden 2016 talousarvion käyttötaloussuunnitelma

Pirjo Hepo-ojan päätösehdotuksessa ei erikseen mainita Lambertiin siirtoa. Siitä on maininta vain valmisteluosassa, jossa puhutaan ”linjauspäätöksestä” ja että tämä asiaa selviää käyttösuunnitelmaerittelystä, joka ei ollut julkinen.

Liikunta- kulttuurilautakunnan puheenjohtajan teki muutosesityksen, joka on kaupunginvaltuuston budjettikirjan mukainen.

On täsmälleen oikea huomio, että kaupunginvaltuusto on asettanut sitovaksi tavoitteeksi: *”WPK-talon taloudellinen ja toiminnallinen kokonaisuus selvitettävä vuoden 2017 talousarvio päätöksiä varten.”*

Kulttuuritoimiston piilottaminen WPK-taloon aikaisemmin, kun valtuuston edellyttämä kokonais selvitys on laadittu, on selkeästi valtuuston tahdon vastaista.

Hepo-ojan mainitsema ”linjaus” ei ole päätös. Päätös on sitovan tavoitteen hyväksyminen.

9. ”Lambert-päätöksen” synty

a. Kaupunginjohtajan TA-ehdotus kaupunginhallitukselle ta-kokoukseen 29.10.2015: Ei sanaakaan kulttuuritoimiston siirrosta.

b. Kaupunginhallituksen pöytäkirjassa 29.10.2015 § 290 ei ole sanallakaan mainittu, että kulttuuritoimisto siirrettäisiin Lambertin tiloihin.

c. Kaupunginhallituksen ehdotus 30.10.2015 vuoden 2016 talousarvioksi: Kulttuuritoimen siirtämisestä on ensimmäisen kerran maininta talousarviokirjan sivulla 56.

”Kh: Kulttuuritoimisto siirretään nykyisiin Lambertin tiloihin.”

d. Kv 16.11.2015 § 76, pöytäkirjassa ei ole mainintaa kulttuuritoimiston siirrosta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarviokirjan, ja siihen jäi edelleen merkintä

”Kh: Kulttuuritoimisto siirretään nykyisiin Lambertin tiloihin. ”

Kuinka siis on mahdollista, että asiassa olisi tehty päätös, vaikka mikään kokouspöytäkirja ei tällaista osoita?

Dokumenttien valossa näyttää siltä, että asiassa on pikemminkin syyllistytty asiakirjaväärennykseen tms. tuomittavaan tekoon.

Hallinto perustuu kirjallisiin dokumentteihin ja päätösten syntyminen edellyttää lainalaisuutta kaikissa vaiheissa. Vain erityisissä tapauksissa voidaan päätöksiä tehdä suullisesti. Tällöinkin asia tulee kirjata heti kun se on mahdollista.

Mahdollinen huutoäänestys kaupunginhallituksen kokouksessa 29.10.2015 olisi tullut kirjata päätökseksi viimeistään seuraavassa kaupunginhallituksen kokouksessa.

Tarkastuslautakunnan tulee selvittää tämä asia ja ryhtyä asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Tekstin lisääminen asiakirjaan ilman valmistelua, esittelyä ja päätöstä ei ole lainmukaista toimintaa.

10. Sivistystoimen johtajan asema, ”Huutoäänestys vallasta”

Itä-Hämeessä 11.2. olleen uutisen mukaan Hepo-ojan mielestä ”Kulttuuritoimen siirto Galleria Lambertiin on järjeistämistä ja että käynnissä on huutoäänestys demokraattista päätöksentekojärjestelmää vastaan.

Kulttuuritilojen muuttaminen toimistotiloiksi vastoin kuntalaisten mielipidettä (10 % äänioikeutetuista), on Hepo-ojan mielestä huutoäänestystä.

Huutoäänestystä oli se, että nelisenkymmentä virkamiestä - siis alle 3 % henkilökunnasta - pelä-
tessään etuuksiensa menettämistä, töihin joutumista tms., huutoäänesti kaupunginjohtaja Tita
Rinnevaaran ulos. Kuuluisimmat ”huutoäänestäjät olivat Pirjo Hepo-ojan ohella Saija Jäppinen ja
Veli-Matti Mykrä, jotka oikein televisiossa vaativat Rinnevaaran erottamista, vaikka eivät kos-
kaan olleet edes tavanneet tai keskustelleet hänen kanssaan.

” AlueTV 2.11.2012

Toimittaja: *Tapahtumatuottaja ja kulttuurisihteeri myöntävät, **etteivät ole olleet Rinnevaa-
ran kanssa tekemisissä, mutta ovat silti huolissaan kaupungin tilanteesta***

Tuottaja Saija Jäppinen: *Minusta saa reilusti nostaa pöytään tää ongelman ja selittää factat
ja kaikki tämä pahoinvointi ja ahdistus mikä tässä on se heijastuu ihan suoraan kuntalaisiin ja
palveluntuottajiin.*

Tapahtumatuottaja Veli Matti Mykrä: *Kirjoitin tuohon nimen alle, että tämä huoli on oi-
kea.”*

Pari kuukautta ennen TV-haastattelua, oli Rinnevaara estänyt Saija Jäppisen autohankinnan ja
Lontoon matkan mikä lienee oleellisin seikka huoleen kaupungin tilanteesta.

Päätöksentekojärjestelmän halveksuntaa osoittaa uutisen mukaan se, että Hepo-oja katsoo,
että ”....**Tässä ei nähty vastaavaa valmistelutarvetta**”.

Tämäkö on Hepo-ojan demokraattista päätöksentekoa? Lain mukaan kunnalliset päätökset syn-
tyvät aina valmistelusta ja esittelystä

Järkeistämistä olisi,

- jos kulttuuritoimen henkilöstön määrää ei olisi kasvatettu 28,6 % eli n. 30.000 eurolla +
yleiskulut (ai niin, eihän kaupungilla ole mitään yleiskuluja)
- jos kaupungin kulttuuritoimi olisi saneerattu saman kokoiseksi kuin pikkukaupungeissa
yleensä, eli yhden (1) henkilön suuruiseksi
- jos kulttuuritehtävistä vastaava sihteeri olisi siirretty kaupunginkanslian alaisuuteen
miettimään, mitä kulttuuripalveluja ja harrastuksia kuntalaisille tuotetaan alan yhdistys-
ten toimesta yms. ja miten kaupungin vetovoimaisuutta lisätään oikealla kulttuuritar-
jonnalla ja kulttuurilautakunnan tehtävät siirretään kaupunginkansilalle.
- jos kaupunki luopuisi kaikista vuokratiloista ja siirtäisi myös elinkeinoyksikön kaupungin-
talolle tai tyhjilleen jääneeseen entiseen neuvolarakennukseen (sairaalan N-siipi) ja ta-
kaisi näin 115 vuotta vanhan kulttuurihistoriallisen rakennuksen säilymisen.
Kaupungintaloltakin löytyy runsaasti tilaa jos rönsyt leikataan pois ja pöhötautisuus pa-
rannetaan.
- järkeistämisen säästö olisi noin miljoona euroa. Tämän verran kaupunkilaiset maksavat
toiminnoista, jotka kuuluvat yhdistysten ja ulkoisten toimijoiden tehtäväksi, kuten Hei-
nolan Ohjelmapalvelut Oy:n aikana oli, mutta jotka tehtävät nyt jostain kummallisesta
syystä halutaan pitää kaupungin omina toimintoina.

17.2.2016

Matti Seppä, Heinola